

Юрій ГАБРУСЄВ

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
yurii@habrusiev.com*

ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ

Сучасні реформи освітньої системи України передбачають кардинальні зміни у підходах до формування компетентностей майбутніх педагогічних працівників, особливо у сфері інформаційних технологій. Формування проектно-управлінської компетентності майбутніх учителів інформатики набуває особливого значення з огляду на необхідність інтеграції аксіологічних підходів у педагогічний процес, що сприяє ціннісному збагаченню майбутнього спеціаліста. Особлива роль тут відводиться формуванню цілісного світогляду та глибокому осмисленню етичних і моральних основ професійної діяльності.

Мета дослідження. Розкрити та ґрунтовно проаналізувати ціннісні орієнтири, що становлять основу проектно-управлінської компетентності майбутніх учителів інформатики, визначити комплекс дидактичних умов, необхідних для ефективного формування цієї компетентності, а також обґрунтувати шляхи її інтеграції у сучасний освітній процес із філософсько-аксіологічних позицій.

Отже сформуємо основні ціннісні орієнтири формування проектно-управлінської компетентності майбутніх учителів.

1. Проектно-управлінська компетентність як ціннісна складова професійної підготовки майбутнього педагога.

Проектно-управлінська компетентність є не лише набором технічних навичок, але й фундаментальною ціннісною характеристикою, що визначає морально-етичні засади професійної діяльності педагога. З філософської точки зору, ця компетентність базується на принципах гуманізму, екзистенціалізму та прагматизму, передбачаючи особисту відповідальність, свободу вибору та активну життєву позицію педагога. Глибоке усвідомлення цінностей дозволяє майбутнім вчителям інформатики усвідомлювати наслідки своїх рішень і дій, вибудовувати ефективну взаємодію з учнями, забезпечувати гармонійний розвиток усіх учасників освітнього процесу [1, с. 45].

2. Ціннісні орієнтири проектно-управлінської діяльності у сфері інформаційних технологій.

Філософське осмислення ціннісних орієнтирів у сфері інформаційних технологій включає осмислення таких основних цінностей як інноваційність, креативність, відповідальність, етика комунікацій та критичне мислення. Особливу увагу слід приділити цифровій етиці, яка стає дедалі важливішою в умовах сучасного інформаційного суспільства. Формування цифрової етики передбачає усвідомлення значення інформації, відповідального ставлення до її використання, а також здатність протистояти негативним впливам цифрового середовища, таким як інформаційна маніпуляція чи втрата конфіденційності [2, с. 123].

3. Дидактичні умови формування проектно-управлінської компетентності.

Формування проектно-управлінської компетентності має відбуватись в умовах спеціально організованого освітнього середовища, що сприяє розвитку самовираження, креативності, критичного мислення та етичної рефлексії. З філософської перспективи важливим є створення умов для розвитку рефлексивної діяльності студентів, яка дозволяє їм осмислювати свої дії та приймати морально відповідальні рішення. Інтерактивні технології, кейс-методи, проектна діяльність забезпечують не тільки передачу знань, але й формують здатність студентів до самоаналізу, самооцінки та відповідального ставлення до своєї майбутньої професії [3, с. 87].

4. Роль викладача у формуванні аксіологічного простору педагогічної освіти.

Викладач у сучасній педагогічній освіті має відігравати роль не лише носія знань, але й ключової фігури у формуванні морального та аксіологічного простору. З філософсько-педагогічної точки зору, викладач має бути прикладом моральних і етичних стандартів, сприяти розвитку критичного мислення та етичного діалогу у студентів. Його завдання – створити умови, які дозволяють студентам розвивати моральну чутливість, відповідальність та усвідомлене ставлення до професійних і життєвих виборів [4, с. 210].

5. Практичні рекомендації щодо впровадження ціннісних орієнтирів у формування компетентності.

З філософсько-аксіологічної точки зору, практичні рекомендації повинні орієнтуватися на активізацію свідомості студентів щодо моральних дилем, етичних виборів та відповідальності за прийняті рішення. Необхідним є впровадження методик, які сприяють формуванню критичного мислення, рефлексивності, здатності до морального аналізу професійних ситуацій. Організація спеціальних тренінгів, семінарів з цифрової етики, етичного лідерства, створення інтерактивних платформ для обговорення ціннісних

аспектів професійної діяльності сприятимуть формуванню цілісної особистості педагога [5, с. 176].

Висновки. Таким чином, проектно-управлінська компетентність майбутніх учителів інформатики передбачає не лише засвоєння професійних знань та навичок, але й глибоке осмислення і прийняття ціннісних та морально-етичних основ професійної діяльності. Формування цієї компетентності можливе лише за умови інтеграції аксіологічних підходів у процес підготовки педагогічних кадрів, створення відповідних дидактичних умов та активної ролі викладача у формуванні морально-етичного клімату освітнього процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кузьмінський А. І. Педагогічні інновації у професійній підготовці майбутнього вчителя. Київ: Вища школа, 2021. 320 с.
2. Гуревич Р. С. Інформаційна культура вчителя: теорія і практика формування. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2020. 276 с.
3. Морзе Н. В. Цифрова компетентність педагога: методичні рекомендації. Київ: Освіта, 2019. 150 с.
4. Сисоєва С. О. Педагогічна творчість та інноваційні технології у підготовці майбутніх педагогів. Харків: Основа, 2020. 224 с.
5. Сокол І. М. Проектні технології в підготовці майбутнього вчителя. Львів: Львівський університет, 2022. 210 с.

Іван ГОЛОВАТЮК

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
ivan_holovatiuk@ukr.net*

ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Мистецька освіта відіграє ключову роль у формуванні особистості, розкритті творчого потенціалу та розвитку гуманістичних цінностей. В умовах сучасного світу, що постійно змінюється, особливо важливо визначити ціннісні орієнтири, які допомагають студентам не лише оволодіти мистецькими знаннями та навичками, а й усвідомити їхнє місце у культурному та соціальному просторі.

Цінності вищої мистецької освіти закономірно базуються на цінностях вищої освіти загалом. Студентська молодь є майбутнім потенціалом країни, а університети стають ключовими центрами культури і до певної міри несуть відповідальність за просвітницьку діяльність у суспільстві, його розвиток і вдосконалення. Сучасні університети беруть активну участь у глобалізаційних